

Pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS 2019)

Full Informatiu n.3

12 de juliol de 2019

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya

CatSalut

Servei Català
de la Salut

Direcció i coordinació:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya
Servei Català de la Salut

Elaboració:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública, Agència de Salut Pública de Catalunya

Participació:

Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)
Servei Català de la Salut (CatSalut)
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Departament d'Interior.
Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)
Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)
Institut Català de la Salut (ICS)
Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
Servei de Salut Pública de la Diputació de Barcelona
Associació Catalana de Municipis (ACM)
Federació de Municipis de Catalunya (FMC)
Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC)
Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)
ConSORCI de Salut i Social de Catalunya (CSC)
Unió Catalana d'Hospitals
ConSORCI de Serveis Socials de Barcelona (CSSBcn)
Creu Roja
Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (XVEC)

Alguns drets reservats

© 2019, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#)

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

http://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/vigilancia_salut_publica/01vigilancia_prevenio_i_control/POCS/POCS_cat_full_info.pdf

Plantilla
accessible

Introducció

L'any 2004 el Departament de Salut i el CatSalut van posar en marxa per primera vegada un pla d'actuació per prevenir els efectes de les onades de calor sobre la salut (POCS).

Objectius

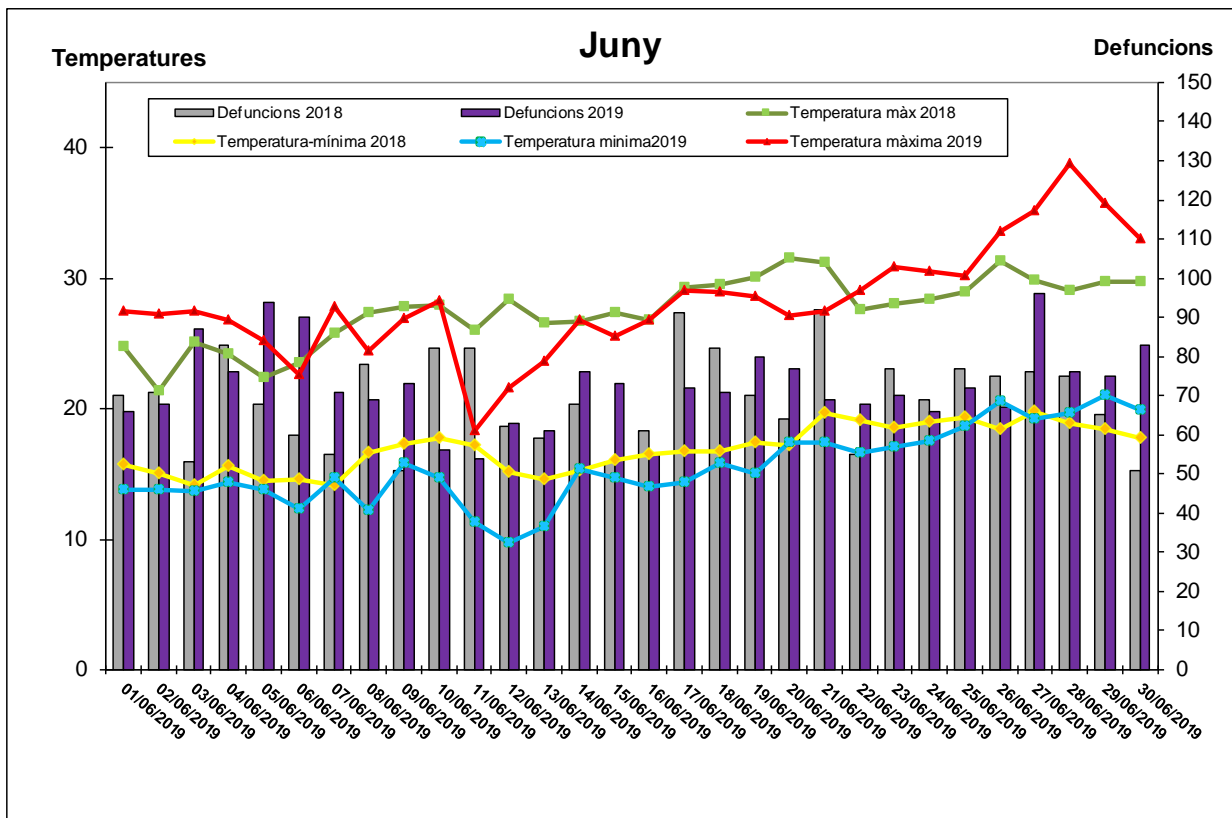
Els objectius del POCS són els següents:

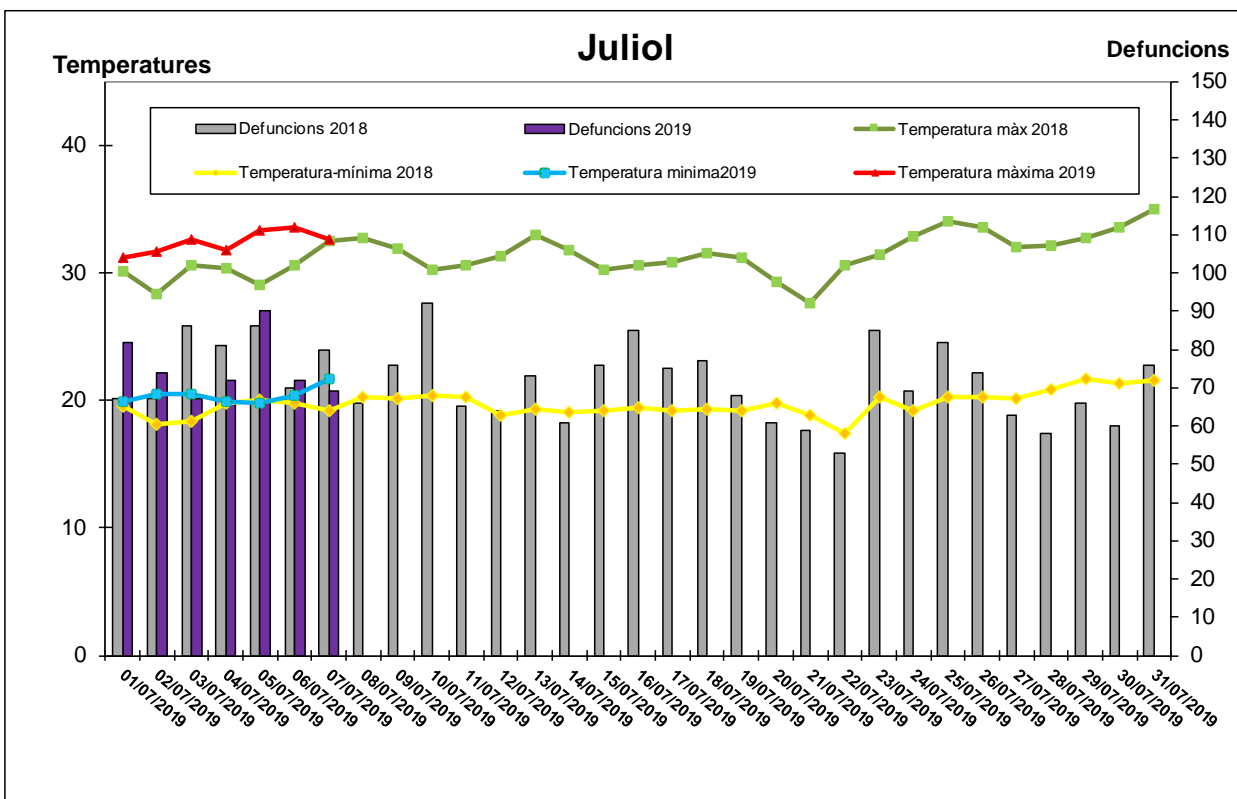
- Predir amb la màxima anticipació que permetin els mitjans tècnics les possibles situacions meteorològiques de risc.
- Minimitzar els efectes negatius de les onades de calor sobre la salut de la població de Catalunya, especialment de les persones més vulnerables: gent gran especialment per sobre dels 75 anys, nadons, persones amb discapacitats físiques o psíquiques que tinguin limitada la seva autocura, persones amb malalties cròniques, persones que viuen soles, persones amb condicions socials precàries, pacients amb medicacions que actuen sobre el sistema nerviós central, persones que realitzin una activitat física intensa o aquelles que hagin de romandre o fer activitat física a l'aire lliure (incloses les activitats laborals).
- Coordinar les mesures i els recursos existents a Catalunya per fer front a la possible onada de calor.

Recull de temperatures i defuncions diàries

Des del dia 1 de juny a la Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències en Salut Pública (SGVRESP) diàriament es registren les temperatures de deu ciutats de Catalunya: Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Mataró, Santa Coloma de Gramenet, Sabadell, Terrassa, Girona, Lleida i Tarragona, així com les defuncions proporcionades per les funeràries dels mateixos deu municipis (gràfic 1). Aquestes dades es comparen amb les de l'any anterior.

Gràfic 1 Distribució de les defuncions i temperatures màximes i mínimes en 10 municipis de Catalunya. Anys 2018-2019. Mesos de juny i juliol.

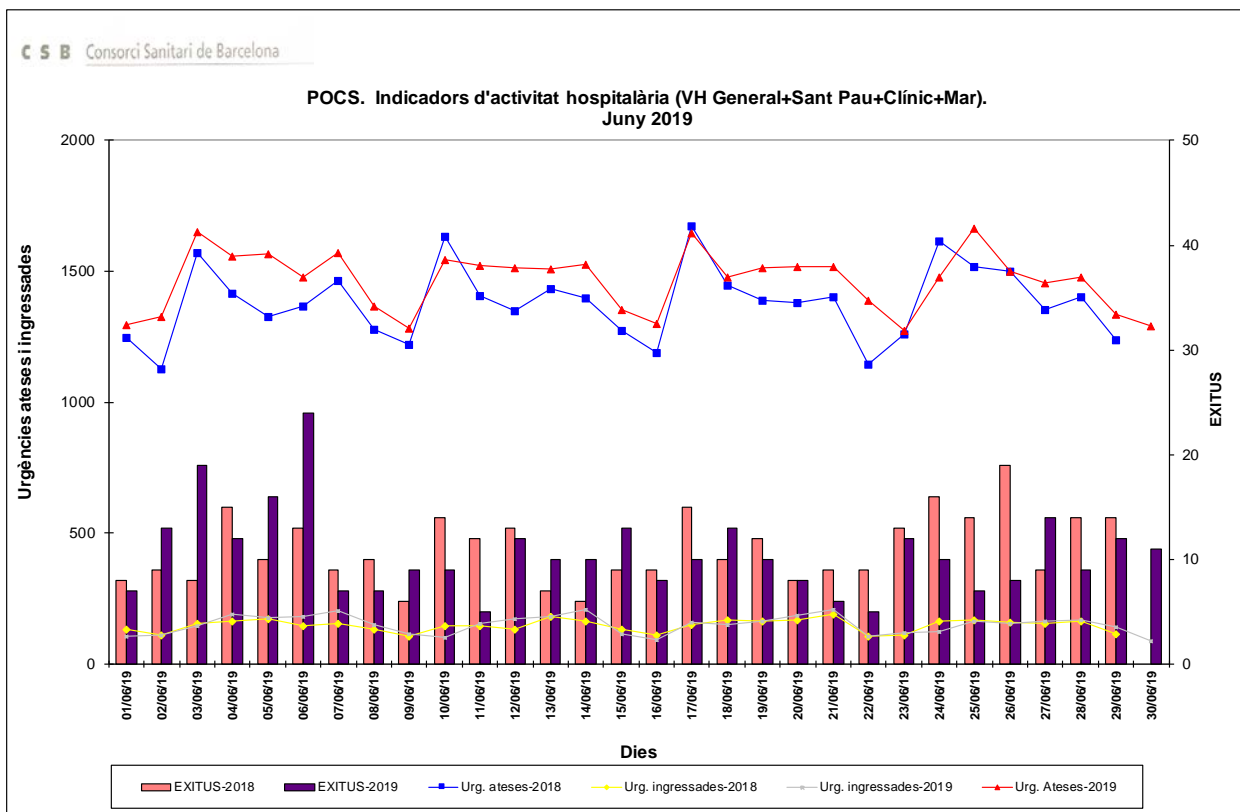

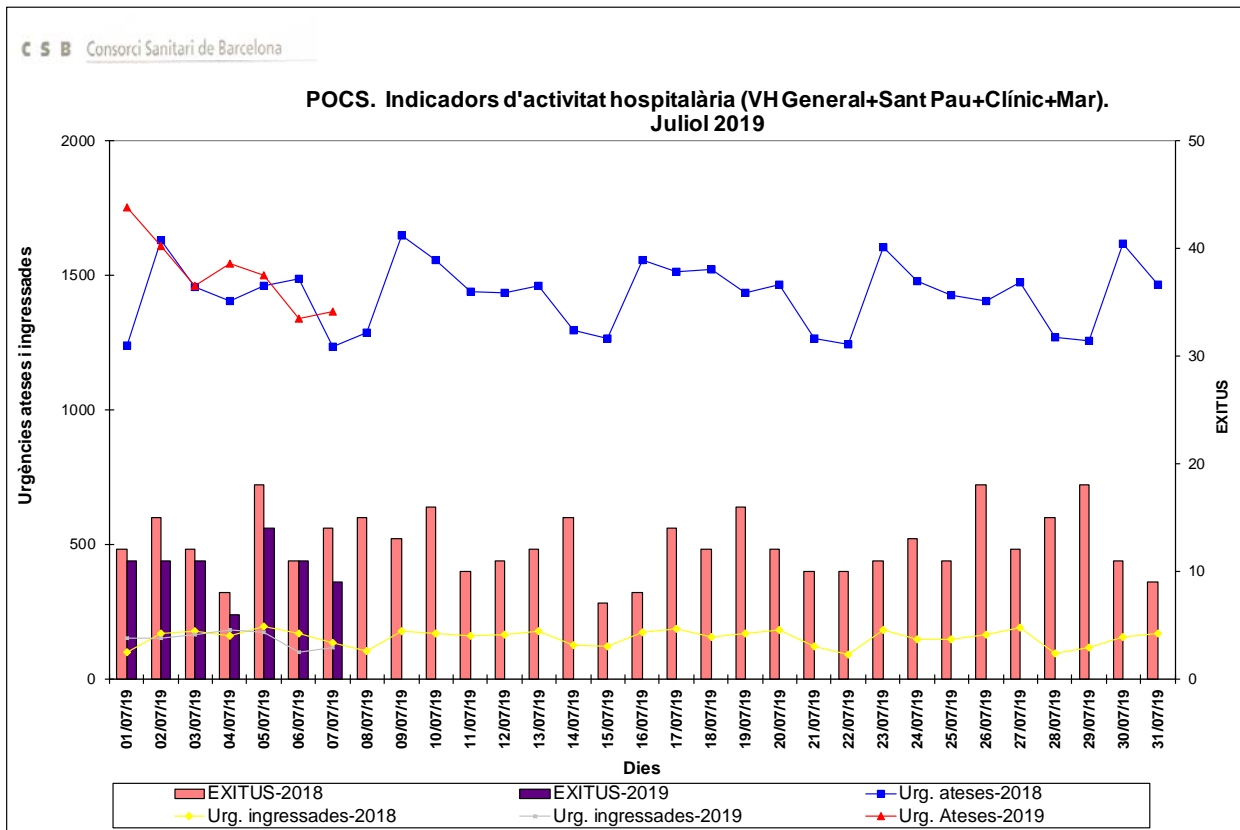
Font de dades (gràfic 1): Servei Meteorològic de Catalunya i Serveis funeraris dels municipis monitorats.

Recull de dades hospitalàries

Des del Consorci Sanitari de Barcelona, es fa un seguiment diari en quatre hospitals sentinella (hospital de la Santa Creu i Sant Pau, hospital Clínic, hospital del Mar i hospital de la Vall d'Hebron) de les següents dades: èxits, urgències ateses i urgències ingressades i es comparen amb les dades de l'any previ (gràfic 2).

Gràfic 2. Distribució d'èxits, urgències ateses i urgències ingressades als quatre hospitals sentinella. Anys 2018-2019. Mesos de juny i juliol

Font de dades (gràfic 2): Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC)

Avisos de perill per calor emesos des de l'1 al 7 de juliol

Durant la setmana de l'1 al 7 de juliol s'han emès des del SMC diversos avisos per calor.

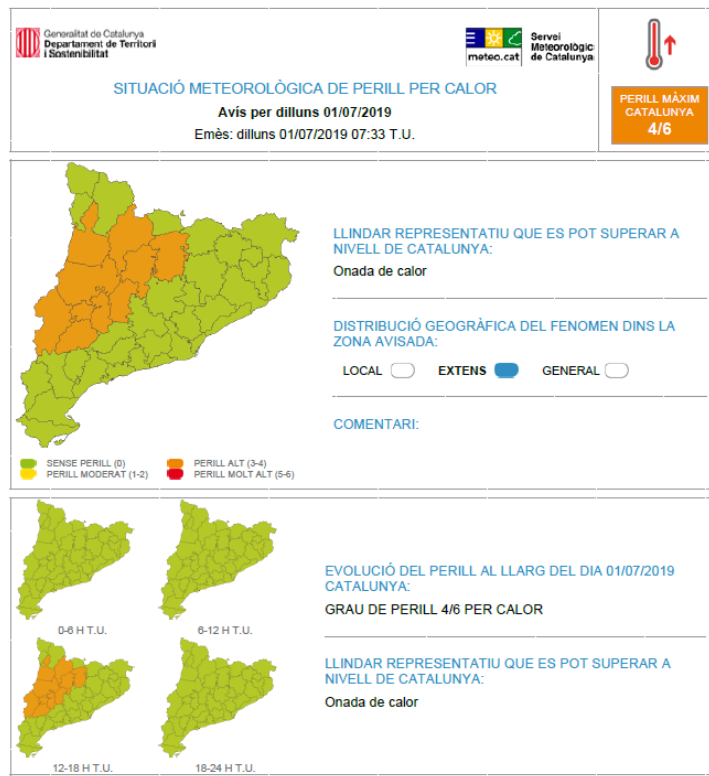
Dilluns 1 de juliol es va emetre un avís d'**onada** de calor per al mateix dia 1 de juliol, continuant amb el període d'onada de calor que havia començat la setmana prèvia (figura 1).

Dilluns a la tarda l'SMC va donar per finalitzat l'episodi que havia començat el 23 de juny.

El dimarts 2 de juliol l'SMC va emetre un nou avís, en aquest cas de **temperatura màxima extrema** per als dies 4 i 5 de juliol. Els avisos de TME es van repetir els següents dies 3 i 4 de juliol per els dies 5, 6 i 7 de juliol (figura 2).

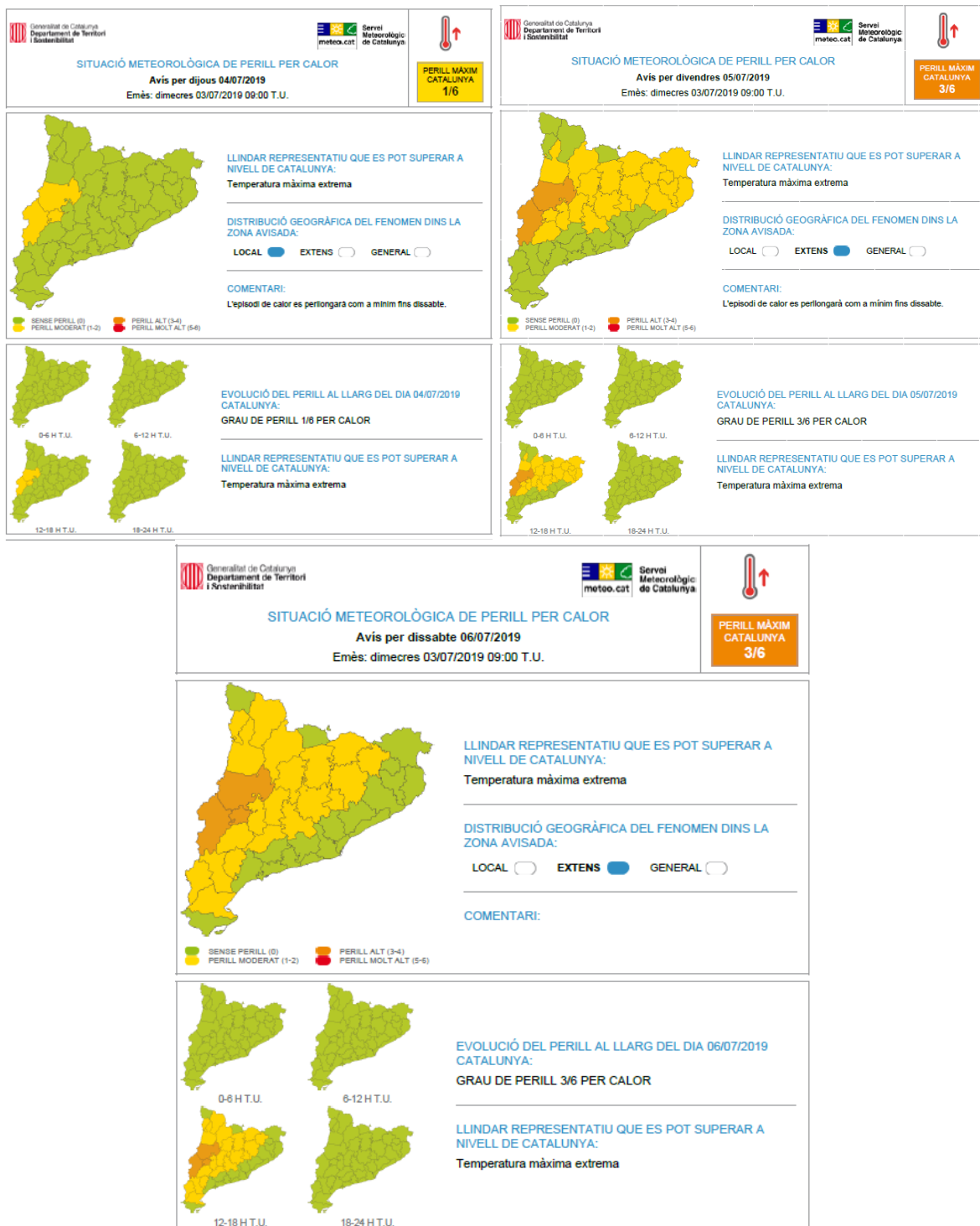
El divendres 5 de juliol es va repetir l'avís de TME, com a llindar representatiu a tot Catalunya, però amb un grau de perill màxim a Catalunya de 4 (figura 3), alertant de la possibilitat de que en algunes comarques (la Noguera, el Segrià i el Pla d'Urgell) (figura 4) es pogués superar el llindar d'onada de calor. Aquesta situació es va perllongar durant el cap de setmana (6 i 7 de juliol)

Figura 1: Avis d'onada de calor per al dia 1 de Juliol

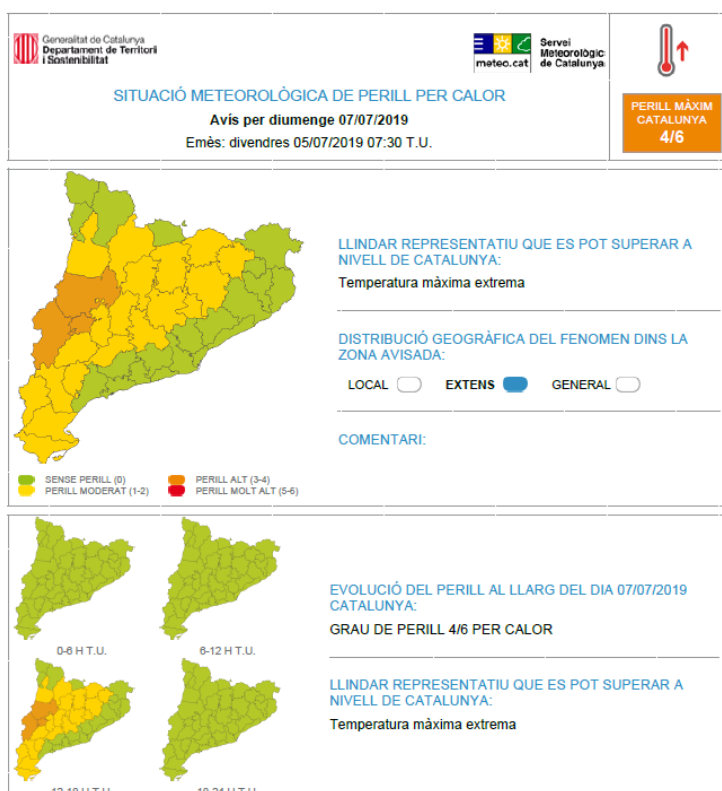
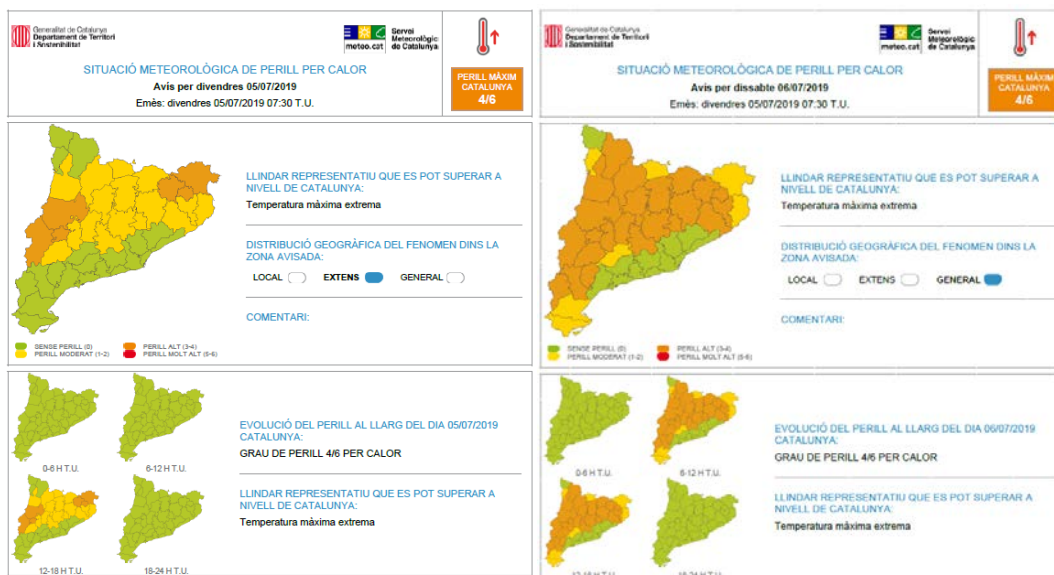
Font de dades i elaboració: Servei Meteorològic de Catalunya

Figura 2: Avisos de TME per als dies 4, 5, i 6 de juliol. Grau perill màxim entre 1 i 3.

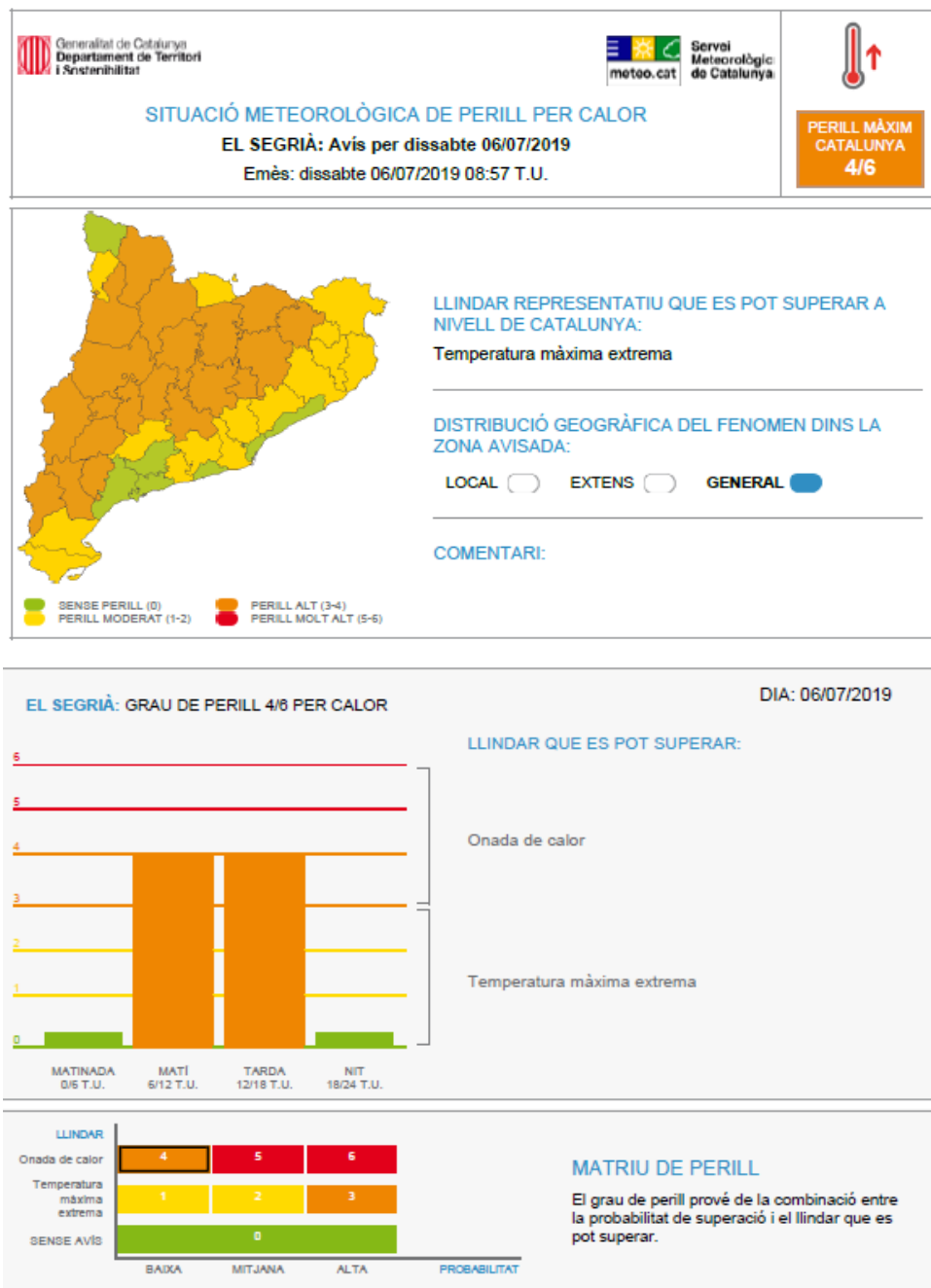
Font de dades i elaboració: Servei Meteorològic de Catalunya

Figura 3: Avis de TME. Grau perill màxim 4.

Font de dades i elaboració: Servei Meteorològic de Catalunya

Figura 4: Gràfic del grau de perill a la comarca del Segrià

Durant la setmana **entre l'1 i el 7 de juliol**, el Servei Meteorològic de Catalunya va emetre diversos avisos de calor, el primer d'els quals va ser **d'onada de calor** per al dia **1 de juliol** (figura 1), continuant amb el període d'onada de la setmana prèvia. L'avis va finalitzar el mateix dia 1, amb la qual cosa es va desactivar la fase 2 dels POCS per l'ASPCAT i el Departament d'Interior va desactivar el PROCICAT.

A partir del dia 2 de juliol l'SMC va alertar de **temperatura màxima extrema** per al període comprès **entre el 4 i el 7 de juliol** (figura 2 i 3). El divendres 5 de juliol l'SMC va emetre un avis de temperatura màxima extrema com a llindar representatiu a tot Catalunya, amb un grau de perill màxim de grau 4, alertant de la possibilitat de que en algunes comarques es superés el llindar d'onada de calor (El Segrià, la Noguera i el Pla d' Urgell). El mateix divendres 5 de juliol l'Agència de Salut Pública de Catalunya va activar **la fase 2** del POCS, i des del Departament d'Interior es va activar el PROCICAT per onada de calor. El diumenge dia 7 l'SMC va informar de la finalització de l'episodi de calor. L'ASPCAT va desactivar la fase 2 dels POCS i el Departament d'Interior va desactivar el PROCICAT.

Aquesta setmana no s'han observat diferències significatives en el nombre de defuncions (mitjana = 75,1) comparat amb el de la mateixa setmana de l'any anterior (mitjana = 76,7).

Tampoc no s'ha observat una variació significativa en el nombre d'urgències ateses (mitjana=1511,3) ni en les urgències ingressades (mitjana= 148,14) comparat amb el mateix període de l'any anterior (mitjana = 1423,6 i mitjana = 157,9 respectivament).

S'ha observat una disminució encara que no ha estat estadísticament significativa en els èxits (mitjana=10,4) respecte al mateix període de l'any 2018 (mitjana=13,3).

Durant aquesta setmana s'han notificats **2 casos de cop de calor** dels quals un d'ells ha estat una defunció. En total, s'han notificat 5 casos de cop de calor durant el període d'estiu, un dels quals ha estat una defunció. D'aquests casos, quatre van patir el cop de calor al carrer, mentre que el quint es va donar a domicili. D'aquests 5 casos 4 són homes i un és una dona. Tots eren més grans de 60 anys i tenien alguna patologia de base.

Enllaços d'interès:

[POCS](#)

[METEO.CAT](#)

[Minimitzar els efectes negatius de les onades de calor](#)